

Anàlisi de l'Ús de Gestors Bibliogràfics en l'Elaboració de Treballs Finals de Grau a la Universitat de Girona

Pau Expòsito i Jufre i Laia Molina Cuñado

A l'era de la informació digital, els gestors bibliogràfics s'han convertit en eines essencials per a l'organització, gestió i citació de referències bibliogràfiques en l'àmbit acadèmic. Aquest estudi es va centrar en l'anàlisi de l'ús d'aquests gestors entre els estudiants de la Universitat de Girona (UdG) en l'elaboració dels seus Treballs Finals de Grau (TFG). Els gestors bibliogràfics, com Zotero, Mendeley, EndNote i RefWorks, ofereixen una àmplia gamma de funcionalitats que faciliten la recopilació, organització i citació de fonts bibliogràfiques, millorant així la qualitat i eficiència dels treballs acadèmics. Malgrat els seus avantatges, l'adopció d'aquestes eines pot variar significativament entre els estudiants, influenciada per factors com el nivell de coneixement, la familiaritat amb la tecnologia i la disponibilitat de recursos.

Els objectius generals de l'estudi han estat avaluar el nivell d'adopció i utilització de gestors bibliogràfics entre els estudiants universitaris de la Universitat de Girona en l'elaboració dels seus TFG i identificar els patrons de comportament i preferències dels estudiants respecte a l'ús d'aquestes eines.

Els objectius específics han inclòs:

- Determinar el grau de coneixement i familiaritat dels estudiants amb els gestors bibliogràfics disponibles, amb especial atenció a eines com Zotero.
- Investigar les raons darrere de l'elecció o no elecció d'un gestor bibliogràfic en el procés d'elaboració del TFG.
- Analitzar l'impacte percebut dels gestors bibliogràfics en l'eficiència i qualitat del treball acadèmic realitzat pels estudiants.
- Identificar les principals dificultats i desafiaments enfrontats pels estudiants en utilitzar gestors bibliogràfics, així com les estratègies utilitzades per superar-los.
- Examinar la percepció dels estudiants sobre la importància i utilitat de la gestió bibliogràfica en el context acadèmic i professional.

Metodologia

L'estudi ha adoptat un enfocament quantitatiu mitjançant la distribució d'enquestes estructurades als estudiants de 39 graus diferents de la UdG durant el curs acadèmic

2023-2024. La població objectiu incloïa tots els estudiants matriculats en els TFG dels graus seleccionats. Es va optar per una mostra censal, incloent tots els membres dels graus seleccionats, per garantir una representació exhaustiva dels estudiants de TFG.

El qüestionari, elaborat específicament per a aquest estudi, ha constatat d'11 preguntes tancades dirigides a obtenir informació detallada sobre l'ús de gestors bibliogràfics, la freqüència d'ús, les motivacions, el nivell de coneixement, les dificultats percebudes, la percepció de la importància i eficàcia, i la disposició a recomanar el seu ús a altres estudiants.

Les preguntes s'han estructurat per recollir dades específiques com la freqüència d'ús dels gestors bibliogràfics, els motius principals per utilitzar-los, les dificultats trobades i el nivell de formació rebut. Això ha permès obtenir una visió clara i detallada sobre com els estudiants utilitzen aquestes eines i quins factors influeixen en la seva adopció i ús.

El qüestionari es va distribuir per correu electrònic institucional, assegurant la confidencialitat i anonimat de les respostes. Es va proporcionar una breu explicació sobre el propòsit de l'estudi abans que els participants completessin el qüestionari de forma voluntària. Es va establir un termini de 7 dies per a la resposta al qüestionari, amb recordatoris enviats per augmentar la taxa de resposta.

Les dades recollides s'han analitzat utilitzant tècniques estadístiques descriptives i inferencials per explorar les relacions entre les variables i respondre als objectius de la investigació. S'ha fet un anàlisi detallat de les taxes de resposta per facultat, l'ús de diferents gestors bibliogràfics, la freqüència d'ús, les dificultats trobades i la percepció dels estudiants sobre l'impacte d'aquestes eines en la qualitat i eficiència dels seus TFG.

Resultats

La taxa de resposta general ha estat del 6,17%, amb variacions significatives entre facultats. Les facultats d'Infermeria (17,82%) i Medicina (8,22%) han mostrat les taxes de resposta més altes, mentre que Ciències Econòmiques i Empresarials (3,23%) i Dret (4,20%) han presentat les més baixes. Tot i ser una taxa de resposta relativament baixa, les dades recollides han permès una anàlisi significativa i representativa de l'ús de gestors bibliogràfics entre els estudiants de la UdG.

- **Ús de gestors bibliogràfics:** El 56% dels estudiants utilitzen gestors bibliogràfics per a l'elaboració dels seus TFG, mentre que el 44% no ho fan. Zotero és el gestor més utilitzat (73%), seguit per Mendeley (19%).
- **Freqüència d'ús:** La majoria dels usuaris (54,8%) utilitzen els gestors bibliogràfics gairebé sempre o sempre durant el procés d'elaboració dels seus TFG. Aquesta alta freqüència d'ús indica que, un cop adoptades, aquestes eines esdevenen una part integral del procés de treball acadèmic dels estudiants.
- **Dificultats:** Les dificultats més comunes inclouen problemes tècnics amb el programari (24,7%) i dificultats en la gestió de referències (57,5%). Aquests obstacles suggereixen la necessitat d'un major suport tècnic i formació per ajudar els estudiants a superar aquestes barreres.
- **Impacte percebut:** El 72% dels estudiants perceben que els gestors bibliogràfics han millorat la qualitat i eficiència dels seus TFG, destacant la utilitat d'aquestes eines en l'àmbit acadèmic. No obstant això, un 6,9% ha experimentat un impacte negatiu, indicant que hi ha àrees per millorar.
- **Recomanació:** El 56% dels estudiants sí que recomanarien l'ús de gestors bibliogràfics a altres estudiants, reflectint una percepció general positiva d'aquestes eines. Això suggereix que la majoria dels usuaris troben útils els gestors bibliogràfics i creuen que poden beneficiar altres estudiants.

Conclusions

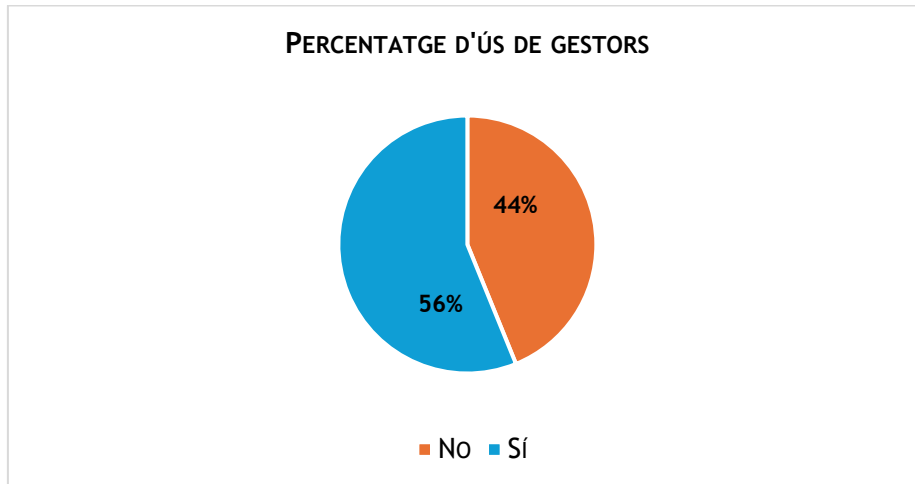
L'estudi revela una adopció moderada dels gestors bibliogràfics entre els estudiants de la UdG, amb variacions significatives entre facultats. Zotero és el gestor més popular, i les principals motivacions per al seu ús són l'organització i gestió de referències, així com la inserció de cites en els TFG. Les dificultats tècniques i la falta de familiaritat amb les funcions dels gestors bibliogràfics són les barreres principals per a una major adopció.

Per millorar la situació, es recomana augmentar la formació i suport tècnic en l'ús de gestors bibliogràfics, especialment en les facultats amb menor adopció. Oferir tallers pràctics i recursos en línia pot ajudar a augmentar el coneixement i la confiança en l'ús d'aquestes eines. A més, realitzar campanyes de sensibilització per destacar els beneficis dels gestors bibliogràfics és clau per fomentar la seva adopció. Finalment, promoure l'ús de gestors bibliogràfics com a eines de col·laboració pot augmentar la

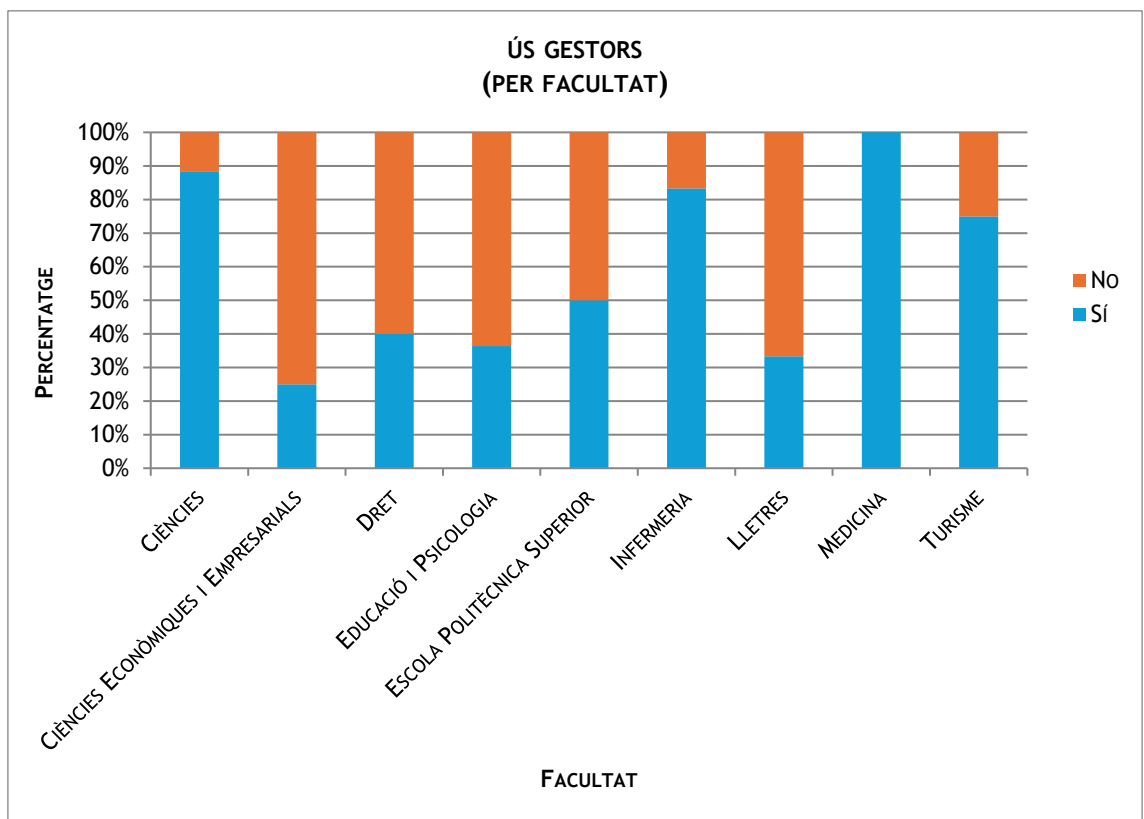
seva utilitat percebuda i, en última instància, millorar la qualitat dels TFG i els resultats acadèmics dels estudiants de la UdG.

Gràfiques

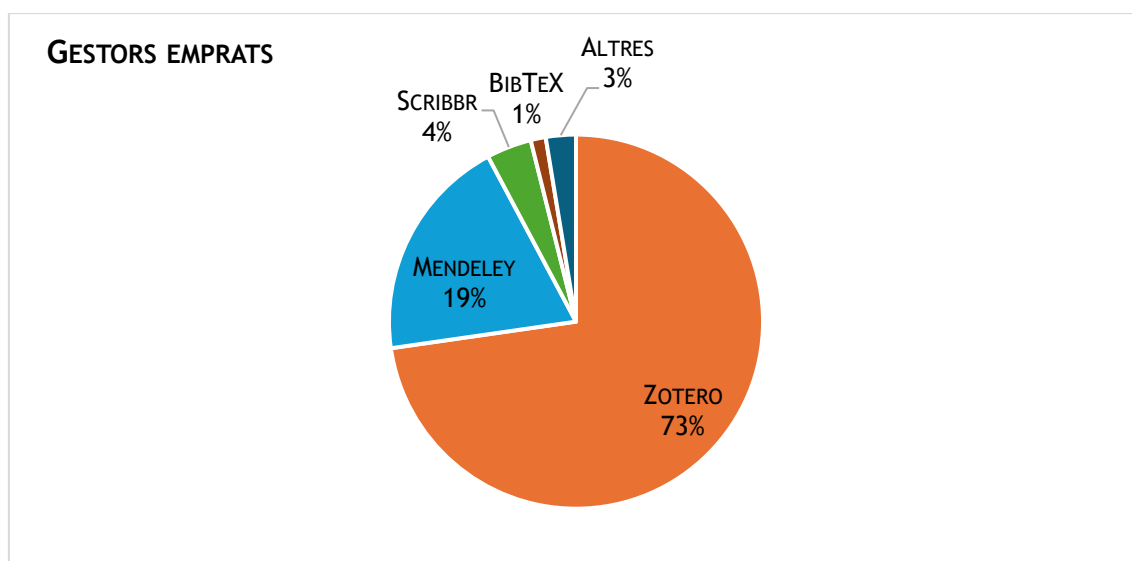
- Gràfica 1: Percentatge d'ús de gestors (pàgina 11 del document).

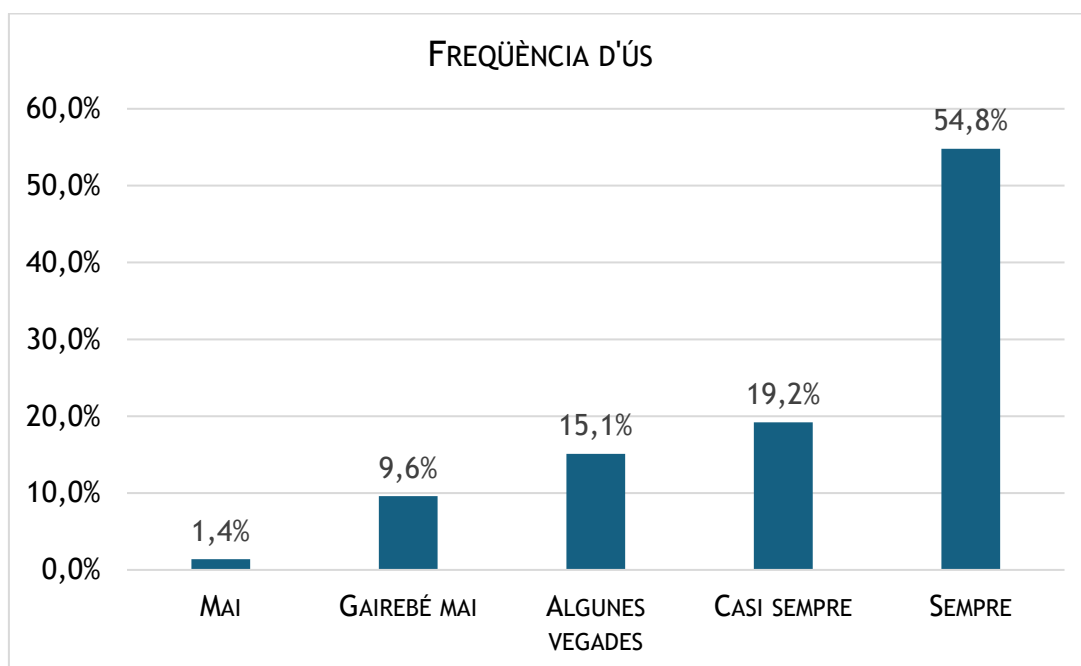
- Gràfica 2: Ús de gestors per facultat (pàgina 12 del document).

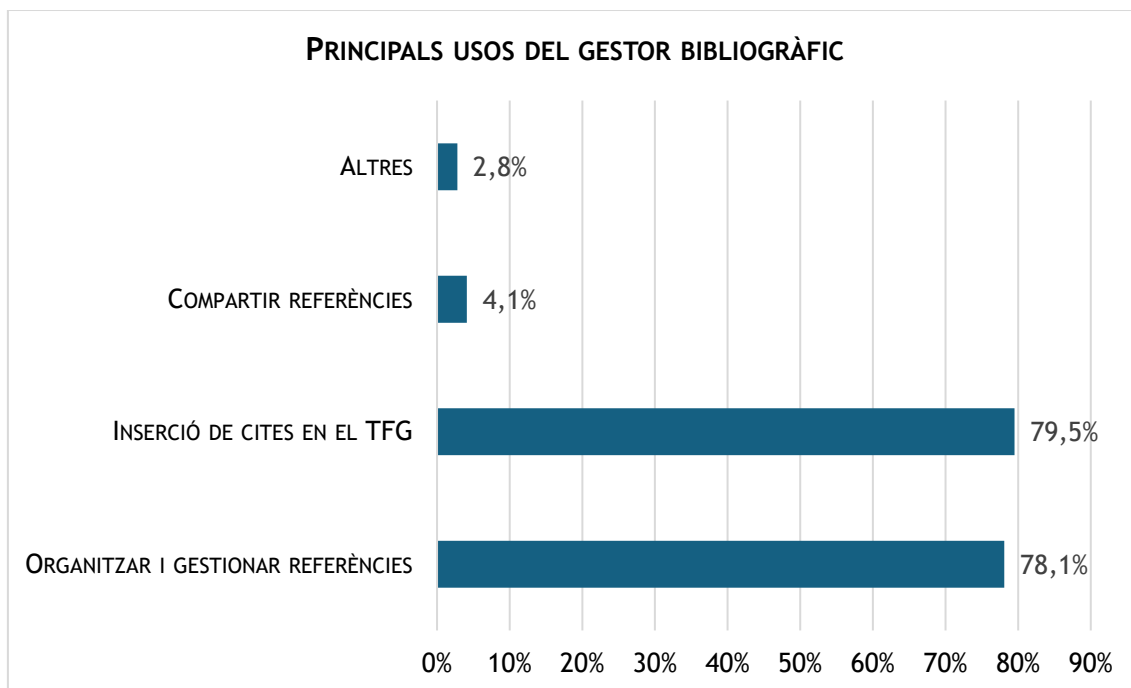
- **Gràfica 3: Gestors emprats (pàgina 12 del document).**

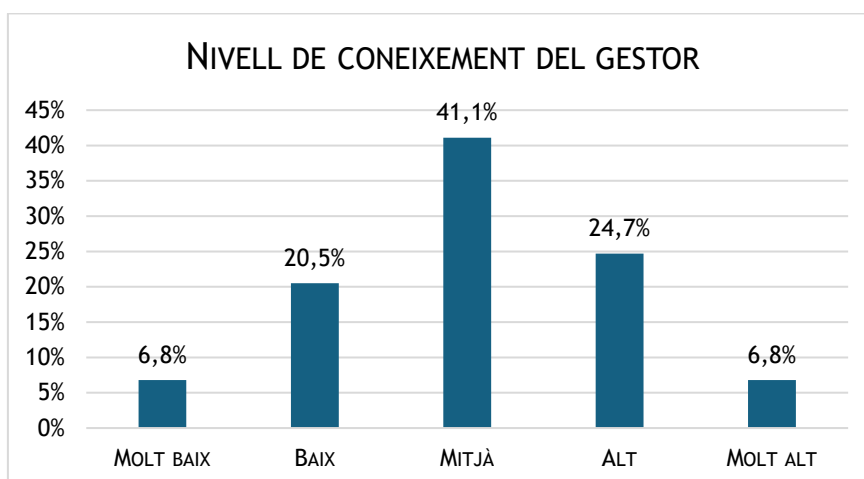
- **Gràfica 4: Freqüència d'ús dels gestors (pàgina 13 del document).**

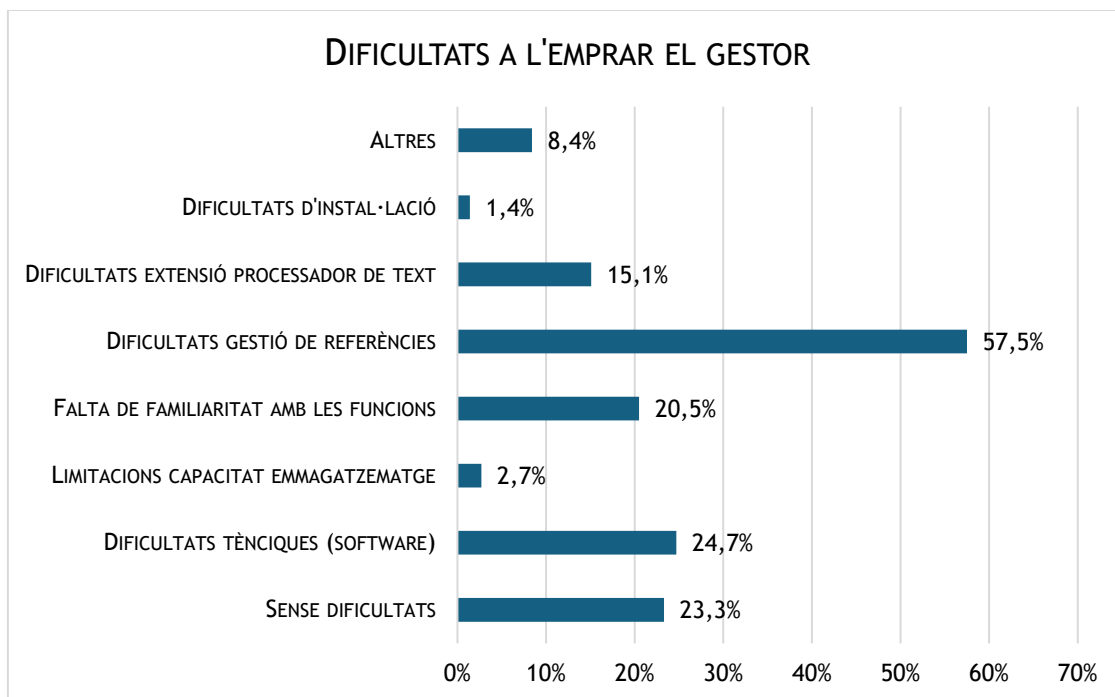
- **Gràfica 5: Principals usos del gestor bibliogràfic (pàgina 13 del document).**

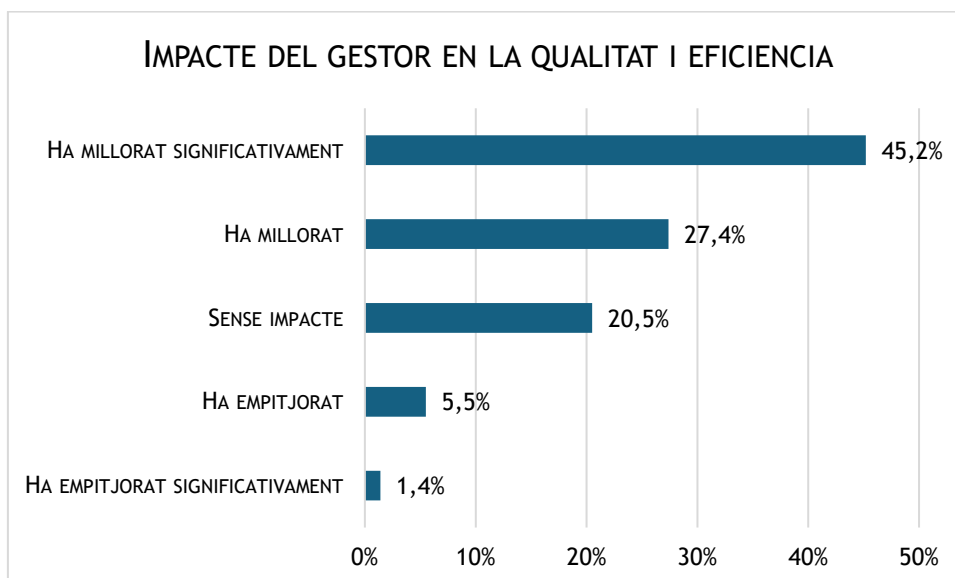
- **Gràfica 6:** Nivell de coneixement del gestor (pàgina 14 del document).

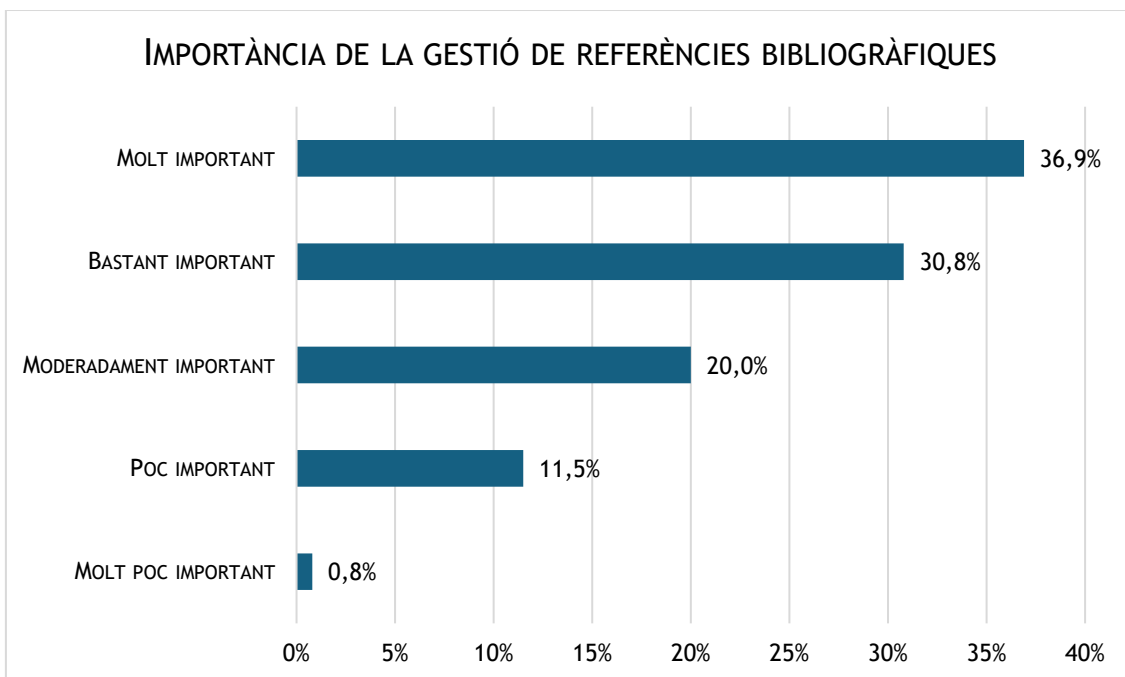
- **Gràfica 7:** Dificultats a l'emprar el gestor (pàgina 14 del document).

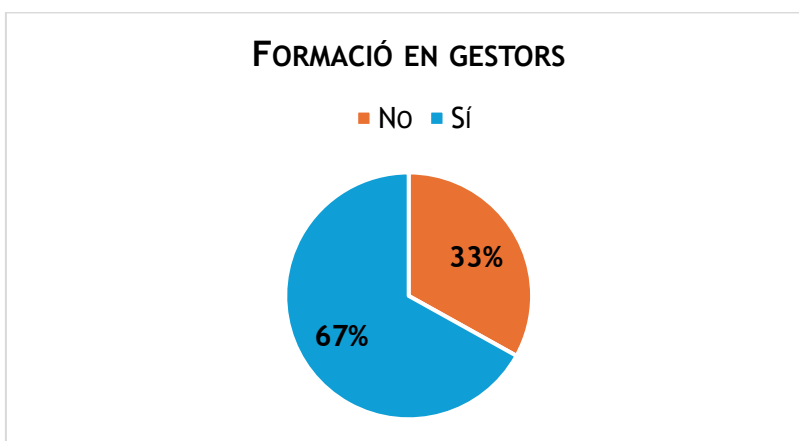
- **Gràfica 8:** Impacte del gestor en la qualitat i eficiència (pàgina 15 del document).

- **Gràfica 9:** Importància de la gestió de referències bibliogràfiques (pàgina 15 del document).

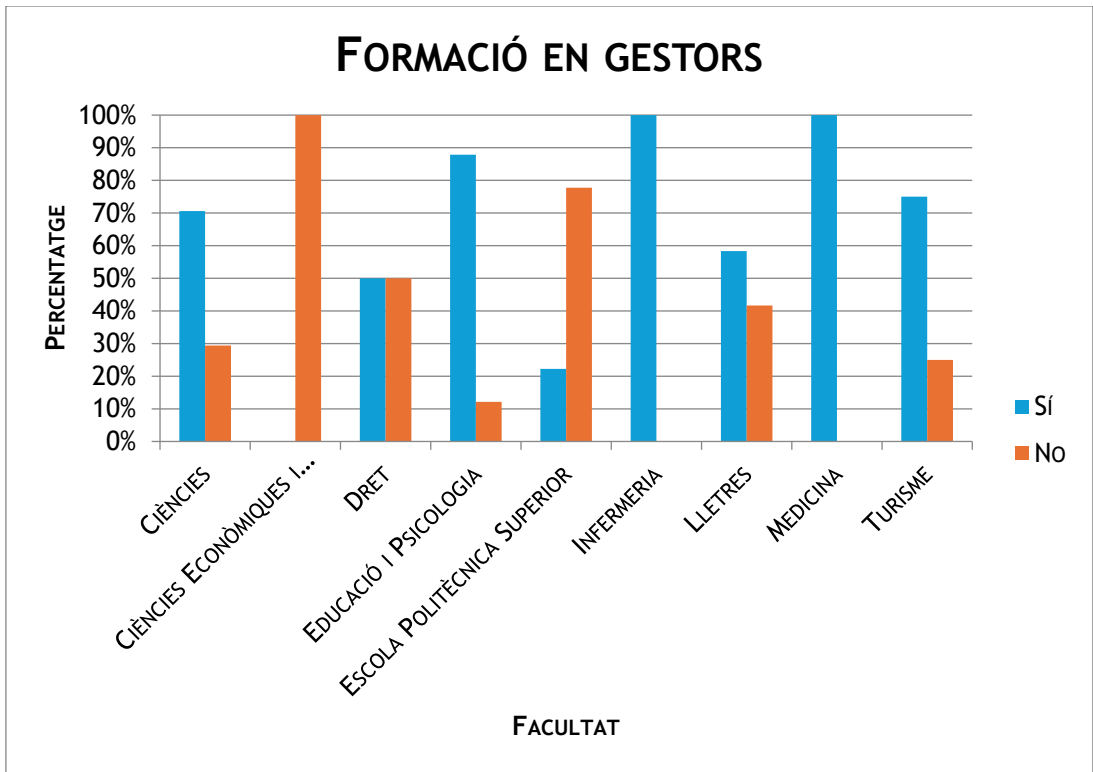

- **Gràfica 10:** Formació en gestors (pàgina 17 del document).

- **Gràfica 11:** Formació en gestors per facultat.

- **Gràfica 12:** Recomanació d'ús a altres estudiants

